

Poliisilaitoksen menettely tietopyynnön käsittelyssä

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 26.9.2025 osoittamassaan kantelussa arvostellut Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen menettelyä sille tekemänsä asiakirjapyynnön ja sitä koskevan tiedustelun käsittelyssä. Kantelijan mukaan hän oli tehnyt asiakirjapyynnön 14.8.2025 ja tiedustellut asiakirjatilauksen käsittelystä 11.9.2025, mutta asiakirjapyyntöön ja sitä koskevaan tiedusteluun ei ollut kantelun tekohetkeen mennessä vastattu.

SELVITYS

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos on 5.12.2025 toimittanut siltä kantelun tutkimiseksi pyytämäni selvityksen, joka toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen ohessa.

RATKAISU

Sovellettavat oikeusohjeet

Asiakirjan antamisesta päättämisestä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 14 §:ssä. Sen 4 momentin mukaan kyseisessä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on

ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Hallintolain (434/2003) 7 §:n (368/2014) 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain 23 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Arviointi

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen ja sen tutkinta-aineistoja koskevia asiakirjapyyntöjä käsittelevän poliisikanslian antaman selvityksen mukaan asiakirjojen toimittamista on asiassa viivästyttänyt ensisijaisesti henkilöstövajaus, jota lomapoistumat olivat pahentaneet. Toiminto on saadun selvityksen mukaan ollut pahasti ruuhkautunut.

Pyydettyä materiaalia ei ollut tietopyynnön tekohetkellä 14.8.2025 vielä toimitettu tutkivasta yksiköstä poliisikansliaan. Kantelijan pyynnön kohteena olleet päätökset oli tehty 7.8. ja 11.8.2025. Poliisikanslia oli 3.9. ja 15.9.2025 tiedustellut materiaalin sijaintia. Poliisilaitoksen arvion mukaan materiaali on tuolloin ollut odottamassa arkistoon siirtämistä, eikä sitä ollut paikannettu. Lisäksi asiassa oli selvitetty selvityksen mukaan pyynnössä ollutta kirjoitusvirhettä, jonka vuoksi pyyntö oli kohdistunut väärään ilmoitukseen.

Kantelijan pyytämät asiakirjat on toimitettu hänelle 14.11.2025, jolloin poliisikanslia ei selvityksen mukaan ollut ollut vielä tietoinen kantelijan asiasta tekemästä kantelusta. Poliisikanslia oli tuolloin pahoitellut kantelijalle asiakirjojen toimittamisessa ollutta viivettä ja poliisilaitos pahoitteli tapahtunutta kantelijalle vielä selvityksessään.

Asiasta saadun selvityksen mukaan kantelijan asiakirjapyynnössään yksilöimät asiakirjat on toimitettu kantelijalle 14.11.2025 eli vasta kolmen kuukauden kuluttua asiakirjapyynnön tekemisestä. Yhdyn poliisilaitoksen näkemykseen siitä, että asiakirjapyyntöä ei ole käsitelty lain edellyttämällä tavalla.

Ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että viranomaisen tulee huolehtia tehtävien asianmukaisesta hoitamisesta myös poliisilaitoksen selvityksessään

kuvaaman kaltaisissa tilanteissa, joissa resurssit ovat niukat tai asioiden käsittely muista syistä ruuhkautuu. Vetoaminen yleisiin resurssien niukkuuteen liittyviin syihin ei oikeuta poikkeamaan laissa säädetyistä viivytyksettömän käsittelyn vaatimuksesta eikä etenäkään säädetyistä enimmäiskäsittelyajoista.

Kantelija on kantelussaan kertonut, että hän oli tiedustellut asiakirjatilauksesta 11.9.2025, mutta asiakirjoja ei ollut hänelle toimitettu eikä tiedusteluun ollut vastattu. Kantelijan asiasta kertoman perusteella kyse vaikuttaisi olleen kirjallisesta yhteydenotosta, jonka toimittamistapaa ei kantelussa kuitenkaan ole tarkemmin kuvattu. Poliisilaitos on ilmoittanut selvityksessään, ettei se ole kyennyt yksilöimään viestejä, joissa kantelija olisi pyytänyt asiakirjoja uudestaan tai kiirehtinyt asiaa.

Kerrotun perusteella ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että kantelijan tiedustelu ei jostakin syystä olisi saapunut poliisilaitokselle. Asiasta ei arvioni mukaan ole saatavissa laillisuusvalvonnan keinoin lisäselvitystä. Totean, että minulla ei edellä kerrottuun nähden ole asiasta käytettävissäni olevan selvityksen perusteella perusteita todeta poliisilaitoksen laiminlyöneen vastata kantelijan asian käsittelyä koskeneeseen yhteydenottoon.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos ei ollut käsitellyt kantelijan asiakirjapyyntöä julkisuuslaissa edellytetyllä tavalla viivytyksettä ja oli ylittänyt asiakirjapyyntöä käsittelylle mainitussa laissa säädetyn enimmäiskäsittelyajan.

Kiinnitän kerrotun vuoksi poliisilaitoksen huomiota julkisuuslaissa asiakirjapyyntöjen käsittelyltä edellytettyn joutuisuuteen.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijä

Rasmus Niemi